

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Nr. 12880 Pres.

IOAN

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe din Transilvania și metropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Iubitului cler și popor din arhidieceza Noastră transilvană: dar și milă de la Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos!

„Iată eu cu voi sunt până la sfârșitul lumii“.

Matheu 28. 20.

Învrednicindu-ne Dumnezeu a ajunge earăși aceste sînte sêrbători, n'am întrelăsat, iubiților, a veni și eu, cu duhul meu întré voi, pentru a vă întreținea și astădată, câteva momente, in cugetări evlavioșe despre Nașterea Domnului nostru Iisus Christos.

Când prea bunul Dumnezeu, întru adâncă sa înțelepciune, a făcut lumea: ceriul, sôrele, luna și stelele, cu tótă strălucirea lor; pămîntul cu câmpiile sale întinse și mănôșe, cu văile cele încântătoare și cu munții cei înalți, cari ascund atâtea bogății in sinul lor, tot atunci a făcut și pe om, după chipul și asemănarea sa, spre bine și fericire, înzestrându-l cu suflet nemuritoriu, cu minte înțelegătoare și cu voie liberă, ca să stăpănescă tôte, precum însuși zise la facere: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pămîntul“.

Durere însă, ca omul abusând de voia sa slobodă, și călcând porunca lui Dumnezeu, a decădut din darul lui, și prin acésta și din binele și fericirea ce-i destinase Dumnezeu.

În urma acestora, întunecându-se mintea prin păcat, omul întru atâtea se înstrăinase de Dumnezeu, făcătorul său, și prin acésta de binele și fericirea sa, in cât el nu mai cunoștea pe adevăratul Dumnezeu, și in loc de a se închina lui Dumnezeu se închina la sôre, lună, stele, la idoli, chipuri cioplite și la alte lucruri neînsuflețite, degenerând și decădând până când ajunse cea mai netericita ființă, până când ajunsesese, ca cei tari să dispună de cei slabi ca de o marță de preț, ca și de dobitocele lor.

Mii de ani au fost ômenii in asemenea stare tristă și durerôsă, până când „sosind plinirea vremii“, prea bunul Dumnezeu întru nemărginita sa îndurare a trimis din ceriu pe pămînt chiar pe unul născut Fiul său Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos, cu sublima misiune, de a mântui pe ômeni de osânda păcatului și a-i ridica din starea cea tristă și decădută earăși la fericirea cea dintăiu; a-i ridica din starea de robi la starea de fii și moștenitori ai darurilor lui Dumnezeu, precum ne spune și sf. apostol Pavel, in epistola către Galateni, ce s'a cetit astăzi in sfânta biserică: „ear' când a sosit plinirea vremii, a trimis Dumnezeu pe Fiul său cel născut din feciôra, să rescumpere pe cei de sub lege, ca să primescă moștenirea fiinșă; pentru aceea nu mai sunteți robi, ci fii și moștenitori ai lui Dumnezeu prin Iisus Christos“.

Iată, iubiților, cauza pentru care a venit Domnul nostru Iisus Christos din ceriu pe pămînt; iată pentru-ce s'au bucurat de nașterea Domnului nu numai ômenii pe pămînt, dar' și ingerii in ceriuri, cântând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace și întré ômeni bună voire“, iată pentru-ce a grăit ingerul către păstorii din jurul Vitileemului: „Iată vestesc vouê bucurie mare, că s'a născut vouê astăzi mântuitoriu, carele este Christos Domnul“; și iată pentru-ce serbăm și noi, cu atâtea evlavie nașterea Domnului. Deci, veniți să ne bucurăm și noi Domnului, mulțămindu-i din adâncul sufletului și zicând cu psalmistul: „binecuvinteză suflète al meu pe Domnul, și nu uita tôte binefaceriile lui“.

Sê-i mulțămim, iubiților, nu numai pentru-că unul născut Fiul său, Domnul nostru Iisus Christos, ne-a mântuit de osânda păcatului și a tristelor lui urmări, și ni-a redeschis calea la posibilul bine vremelnic și la fericirea cea vecinică; dar' și căci, pentru a ne și arêta acea cale, ni-a făgăduit a rămâné pururea cu noi, zicând: „Iată eu cu voi sunt până la sfârșitul veacului sau al lumii“.

Nu a rămas Domnul cu trupul întré noi, precum a fost până la înălțarea sa la ceriu; căci după îndeplinirea mărêțului op al mântuirii noastre, nici nu era de lipsă; a rămas însă cu Charul, cu Duhul și învêțăturile sale depuse in sfânta sa biserică, pentru-ca să ni-le împărtășescă și nouê totdeauna, dar' mai ales când ne intrunim in sinul ei. Bisericele deci a încredințat Domnul mărêța misiune religioșă și culturală, de a ne împărtăși de Charul și de sîntețele sale învêtături; de a ne lumina și desevêrși tot mai mult, după dîsa din sfânta evanghelie: „Fiți desevêrșiți precum este Tatăl vostru cel din ceruri“, pentru-ca prin tôte acestea să ne apropiem tot mai mult de Dumnezeu, și prin El de posibilul bine vremelnic și mai ales de fericirea cea vecinică, scopul suprem al omului.

Biserica este deci, iubiților, acel așezământ divin care ne împărtășește de darurile Domnului și ne arată și ce și cum să lucrăm? ca să ne apropiem tot mai mult de mărêțul scop, ce ni-l'a destinat prea bunul Dumnezeu. De aceea se și sêvêrșesc in biserica noastră sîntețele taine și celelalte slujbe dumnezești in aușul tuturor și in dulcea noastră limbă, de aceea se predau și se espun in biserica noastră scrierile sfinților evangeliști, apostoli și proroci, ale sîntilor părinți și alte asemenea învêtături sînte; de aceea înființeză și susține biserica, cu mari jertfe, și școlele noastre confesionale, ca prin tôte acestea să se împlinescă mărêța sa misiune. Și tot de aceea, in rugăciunile de tôte zilele mai cere și ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, rugându-se pentru tôte cele bune și de folos sufletelor și trupurilor noastre; pentru mila, viață, pacea, sănătatea și ertarea păcatelor noastre; pentru pacea din lume și dintré ômeni, pentru bună liniștea aerului și înmulțirea rodului pămîntului,

pentru cei bolnavi, pentru cei călători, pentru cei trecuți din acésta viață, și alte asemenea.

Precum vedeți, iubiților, biserica noastră este maica aceea bună, care îngrijește și face tot ce se cere pentru binele nostru vremelnic și pentru fericirea cea vecinică.

Sunt bune maicile noastre cari ne-au născut in dureri și ne-au crescut in griji și necazuri; căci grija și iubirea lor nu ne părăsește nicicând, in viața lor; ne părăsește însă, când acele maice trec din acésta viață; dar' și mai bună maică ne este sfânta noastră biserică, pentru-că fiind ea nemuritoare, iubirea și îngrijirea ei nu ne părăsește nici-odată, nici chiar după trecerea noastră din acésta viață. Ci ea și după mórtea noastră înalță rugăciuni la ceriu pentru odihna sufletelor noastre, pomenindu-ne numele și transpunându-le și in amintirea posterității. De aceea, dacă este mare păcat când cineva se instrăinează ori necinstește pe maica sa, care l-a născut și l-a crescut, cu atât mai mare păcat face când ar necinsti pe maica biserica sa.

Din asemenea motive și considerățiuni, vedem pe tôte popôrele mai maintate lucrând tot mai mult la întărrea bisericele și a școlelor lor, de aceea vedem pe acele popôre jertfînd tot mai mult pentru bisericile și școlele lor; de aceea vedem zidind biserice și școle, care de care mai frumoșe, înzestrându-le cu preoți și învêțatori care de care mai luminați; înființând fonduri sub scutul bisericilor; dar' apoi tot de aceea vedem pe acele popôre și mai inaintate de cât noi, in tôte privințele; de aceea vedem că ale lor sunt orașele, cu casele cele mari și frumoșe; ale lor sunt câmpiile cele întinse și mănôșe, și alte asemenea, pe cari de sigur nu le-au căștigat numai prin lucrul celor două mâni ale lor, ci mai mult cu ajutorul culturii și al luminii minții și cunoștinței lor, imprumutat de la bisericile și școlele lor. Tot de aceea mai vedem pe acele popôre făcând și multe fapte bune, ajutând bisericile, școlele, mănăstrile, spitalele, pe sêraci și alte asemenea, prin cari își pot căștiga mai ușor și fericirea cea vecinică.

Dacă alte popôre, cari mai au și alte terene de desvoltare și de luminare, se intereséză atât de mult de bisericile și școlele lor, cu cât mai mult trebuie să ne interesăm noi, și să ținem noi la bisericile și școlele noastre, cari ne sunt aprôpe singurele noastre terene de desvoltare. Noi trebuie să ținem, iubiților, cu mai multă tărre la biserica și școla noastră și din motiv căci ele ne sunt cea mai scumpă moștenire părintescă; ele au mântuit de pericole pe fericirii nostri străbuni in grelele cercări ale timpurilor trecute; căci ele ni-au dat pe bărbații nostri cei mari, cari au lucrat și lucră la înaintarea noastră.

Și cu tôte acestea, durere, tot mai sunt unii întré ai nostri, cari încredându-se întru învêțatura lor, uitând că biserica li-a deschis calea la învêțatură; uitând că cei mai mulți cu ajutorul bisericele au învêțat; că

prin urmare bisericele au a mulțămii pozițiunea și esistența lor, și in fine uitând chiar recunoștința cu care sunt datori, fôrte arare-ori cercetéză biserica, dând prin acésta pildă rea și altora, și chiar și familiei lor; pildă rea ce trage după sine stricarea cestora și a familiei lor, și chiar stricarea bisericele, despre care sfântul Apostol Pavel zice: „că cine strică biserica Domnului, pe acela și Dumnezeu îl va strica“.

Dar' și fără să ne spună acésta sfântul Apostol, au nu vedem noi tristețele urmări ale desconsiderării bisericele, au nu vedem noi destule casuri, cum mulți tineri, din familii fruntașe, decad vêdend cu ochii, devenind ômeni stricați, pricinuind dureri grele părinților, numai din lipsa de bună creștere bisericeșcă, pe când la străini obvin mai rar asemenea casuri triste, și din contră: au nu vedem cum alți tineri, din familii mai cu puțină învêțatură, dar' cu mai bună creștere bisericeșcă, din familii, așa zicend, mai de rënd, devin ômeni vrednici și cinstiți, și cu pozițiuni frumoșe, in tôte privințele. Au nu vedem noi ômeni cu averi și in dregătorii mari, întru atât de nemulțămiiți, in cât li-se urește și de viață, și pentru ce? numai pentru-că nu au bună creștere bisericeșcă.

Ôre să nu vadă și să nu înțelegă acestea cei-ce desconsideră biserica? Ôre să nu înțelegă părinții, că atunci când îi vêd fiii lor desconsiderând biserica și cele sînte, acei fii înocă se vor instrăina de biserica și de cele sînte, alunecând pe povêrnișul cel mai periculos?

Dacă in timpul, nu chiar de mult trecut, tinerimea nu inclina la stricăciune, ca și in dîilele noastre, cauza era, că atunci nu erau atâtea ispite, ear' de altă parte, că cerceta regulat sfânta biserică, de la care se întăriau contra tuturor ispitelor. Atunci tata și mama mergeau împreună cu copiii lor la biserică, ducându-i de mână, și împărtășindu-se cu sîntețele taine, apoi părinții mai și povestiau fiilor lor cu tóta evlavie însemnătatea sêrbătorilor și a frumoșelor datini bisericești, cari erau ingeri păzitori ai acelor fii, in tôte zilele vieței lor.

Din acestea invederéză din destul, iubiților, mărêța misiune dumnezească a bisericele Domnului, și folosul cel neprețuit al nostru tuturor, invederéză că nu Dumnezeu, nici biserica au lipsă de noi, ci noi avem neapêrată lipsă și de Dumnezeu și de biserică.

Deci dar' ce vă pot sfătui mai cu căldură și la acésta ocaziune, iubiților, când atâtea proroci minci-noși cêrcă a vă instrăina de biserica străbună, pentru-ca cu atât mai ușor să vă pôtă exploata in folosul lor, zic, ce vă pot sfătui mai cu căldură de cât să țineți cu tótă tărre sufletului la biserica străbună și la sîntețele ei așezăminte și învêțături, să creșteți bine și in religiositate pe fiii și fiicele vóstre, stăruint din tôte puterile la întărirea credinței in Dumnezeu, la cultivarea dragostei evangelicé și la desvoltarea puterilor

sufletești, în măsură tot mai mare, jertfând și voi, după putință, pentru biserica și școala voastră, precum jertfesc și alte popoare pentru biserica și școala lor, căci să-mi credeți, că asemenea jertfe vă vor aduce însușite roduri binefăcătoare vouă și familiilor voastre.

Prea bunul Dumnezeu să vă lumineze și să vă ajute a împlini aceste sfaturi părintești, ca să se pogore darul și binecuvântarea cerului în casele și familiile voastre, în lucrurile și întreprinderile voastre; să petreceți aceste sfinte sărbători în pace, în mulțămire și îndestulare, și să le ajungeți încă întru mulți ani fericiți. Amin.

Pe lângă cari împărțându-vă și binecuvântarea noastră arhierescă, am rămas

Sibiu, la sărbătorile nașterii Domnului din 1903.

de tot binele voitoriu

Ioan Metianu m. p.
arhiepiscop și metropolit.

Urcarea listei civile. Fôia oficială austriacă în numărul de Joi publică legea despre urcarea listei civile la suma de 11,300.000 de corone. Legea e inactivată pe baza §-ului 14 al constituției austriece.

În dieta ungară încă ar fi trebuit discutat proiectul legii despre urcarea listei civile, dar' din cauza obstrucției proiectul acesta nu a putut fi luat la discuție, rămânând astfel pentru anul 1903 suma de mai înainte a listei (9 milioane). Pentru 1904 însă, cum raportază semioficiile ungare, guvernul va lăsa Curții lista urcată, adică 11,300.000 de corone și din partea Ungariei.

Fără obstrucție (?). După pauză de patru zile dieta ungară și-a început azi ședințele, având la ordinea zilei continuarea discuției asupra proiectului despre contingentul de recruți. Cum vestesc unele ziare din capitală — adevărat că cu ore-care neîncredere în veracitatea știrii — oștră încă obstrucționistă s'ar fi hotărât să sisteze și ea lupta obstrucționistă, făcând astfel posibil, ca încă în ședința de azi să se poată procedea la votarea în general a proiectului. A nunci în ședința de azi ar fi avut să usce de cuvântul fiului deputatului Hono, Bartha și Lendi, după cari să urmeze votarea; iar discuția pe paragrafi să treacă repede.

În cât vor fi făcut acest lucru cei 10—12 obstrucționisti, câi mai erau, — vom vedea din rapoartele despre ședința de azi.

FOIȘORĂ

Spre polul de nord.

Conferență ținută de asesorul Mateiu Voileanu, în sala palatului comitatens, Duminecă (27 Dec. n.) s'era.

(Urmare).

Luntrița sboră ca fulgerul, și eu sunt la corabie.

La plecarea a fost mulțime imensă la port.

Încă un ultim adio casei părintești, care zace pe o limbă a Fjordului. Prin ochian vedea și lucrând o fință albă pe banca sub brad.

Privirea aceasta a fost cea mai dureră în tot drumul meu.

Ultima stațiune în Norvegia a fost portul Vardö, de aici a plecat corabia Fram (înainte) în 21 Iulie 1893.

La Capul Chabarova s'a întâlnit cu Alexandru Ivanovici Tronheim, care a procurat câinii trebuincioși la eventuala expediție pe gheață, 40 de câini.

La început planul era, ca expedițiunea să facă drumul din ost de la strimătrea Bering spre insula Wrangel, însă s'a luat totuși drumul în nordul Siberiei prin strimătrea Jugor și marea carică.

În 20 Septembrie corabia se află în apropierea insulelor nouă siberice și a insulei Jeanette, și aici a înghețat corabia.

De la conferențele preoțești.

(Conferența din tractul Oraștiei).

— Decembrie 1903 v.

Mă surprinde faptul, că a trecut deja atâta timp la mijloc, și despre conferența ținută la Oraștie în 11/24 Novembre c. nu se vede nici un raport. Suprinderea însă nu se micșorează când mă cuget, că nici despre conferența ținută în Martie a. c. nu s'a scris nimic în fôia oficială a noastră.

Ne mândrim cu aceea, că tractul nostru este primul după mărime, și nu ne pasă că dintr-o vreme 60 preoți nici unul nu și ia ostentă să raporteze ceva despre decursul conferenței acestui tract.

Pentru-ca să nu rămânem pe jos, ca de la conferența ținută la 13/26 Martie a. c. despre care încă nu s'a scris raport — căbi iată de pretutindena se dau semne de viață — m'am decis a raporta pe scurt subacrisul.

Nu va fi fără folos, ca măcar în trecut, să fac pomenire și despre conferența din 13/26 Martie c., căci la noi conferența din Novembre a fost a doua în anul acesta, ceea-ce până acum o știu câte membri acestei conferențe.

De-și nu prea rdnică în aducerea de concluse vrednice de însemnat, conferența din Martie și-a avut și ea însemnătatea ei. Mărgăritarii acestei conferențe a fost disertat'a perfect reușită a părintelui Popovici din Gelmar, carea judecată după stil, idei și formă, merita să fie citită în ori-ce corporațiune cât de alăse.

Cei cari cunoștem activitatea dlui Popovici, cum și trecutul său ca profesor în Sibiu, numai cu mulțămire ne-am simțit datori pentru frumosul tractat.

Afară de această temă, întrăgă conferența a fost consumată de propunerile părintelui Todea din Almașul-mic: cu privire la uniformitatea în serviciile pastorale în general, atât în cele liturgice cât și la casuale, apoi introducerea de conferențe festive, împreunate cu serviciu divin; discuții în direcția aceasta, eliminarea formelor acceptate din erore ori din us nepermis etc., în fine ținerea conferenței în mod alternativ, când în Geogiul-inferior care este la mijlocul tractului, când în Oraștie, sediul oficiului protopresbiterial.

În jurul primei propuneri referitoare la uniformitate, s'a încins o discuție animată, fiind unii pro, ear' alții contra. Era interesant a auți diferitele păreri asupra obiectului, înră cari unii erau de credință, că a d.s. uia asupra formelor serviciului liturgic, ar însemna a comite sacrilegiu (?!) Reu. În urma totă aface ca a fost lăsată în grăja Preaven. Consistoriu, ca aci se fie înaintat.

Propunerea a doua privitoare la ținerea alternativă a conferențe, a căzut cu majoritate de vre-o 5 voturi, și s'a decis ca și pe viitoriu să se țina tot numai în Oraștie, căci

veți Dómne, în Geogiul n'ar fi tôte conforturile dorite de unii membri ai conferenței. (1)

În contra acestui decis părintele Todea, în numele sprijinitorilor propunerii sale a înaintat recurs pe calea sa la Preavenerabilul Consistoriu arhiepiscopesc.

Dar' nu trec de cât câteva săptămâni la mijloc, și iată apare — pe când re-ursul înaintat nici n'a fi sosit la destinație — în nr. 31 al Telegrafului circulariul I. P. S. Sale, în care sub pt. 5 și 6 se impune espres pentru conferențele preoțești în viitoriu ceea-ce părintele Todea cerea în propunerile făcute, și primite cu ore-care nemulțămire de unii membri ai conferenței. O satisfacție mai desăvârșită de cât acesta pentru propunător nici că se putea, și toți aceia cari fuseseeră contra acestor propuneri, au rămas răcoriți. Prin pastorală aceasta a înaltului întemeiator al conferențelor preoțești cestiunea a fost definitiv rezolvată.

Aiât s'a făcut în conferența ținută la 13/26 Martie c.

Să revin acum la indicarea celor săvârșite în conferența a doua, ținută la 11/24 Novembre a. c. tot în Oraștie. Conferența aceasta a decurs în mod festiv, intru-cât s'a început cu ceremonierea serviciului divin, săvârșit de preoții din tract: Terhetea, Popoviciu, Sabău. La finea serviciului divin părintele Terhetea a ținut o predică foarte reușită atât ca formă cât și ca conținut.

După serviciu ne-am intrant în o sală a școlii române, unde presidiul conferenței prin o cuvântare mădușă deschide conferența. După satisfacerea celor formale, se discută asupra serviciului săvârșit, apoi se trece la obiect urmând cetirea temelor: „Cari sunt scăderile...“ din partea preoților: Todea, Iar și Maniu.

Toți trei au fost bine primiți cu temele lor. Temele fiind cam lungi, căci altcum nici nu se puteau desvolta așa bine după-cum au fost, timpul a fost consumat repe-e, așa în cât după aceasta singur părintele Popovici din Gelmar și-a mai cetit planul chronologic, bine întocmit, și s'a decis tipărirea aceluia.

În urmă s'au cetit de cătră presidiu câteva circulare omioșe, cari s'au luat spre cunoștință, și s'a decis ținerea conferenței viitoare în Geogiul-inferior.*)

Dar' cu acesta programul nu era eshaustat, aprôpe jumătate din obiectele susceptibile au rămas nepertractate, ce era deci de făcut, căci se apropiau 2 ore p. m. și cei mai mulți membri trebuiau să plece, având a face o călătorie de 5—8 ore până a casa.

S'a decis deci ținerea încă a unei a treia conferențe (extraordinară). Lucru bun, dar' cam greu de executat, cănd membrii au să se adune de la distanțe de 20—50 chilometri la conferența în Oraștie.

*) Cum rămânem acum cu conforturile? Nota raportorului.

Cu acesta conferența s'a încheiat prin vorbe alese rostite de șeful tractual V. Domșa la adresa preoțiilor.

Și acum de încheiere încă ceva. Elaboratele cele trei, cetite în conferență, au fost primite „en block“ de bune și de perfect reușite. Va să zică, cu acesta s'a pecetluit sentința, că capete mai luminate de cât aceste trei nu sunt în conferență. Acesta nu e corect. Temele trebuiau desbătute, să li-se arete părțile bune, dar' și cele slabe, să se decidă că dintr-o mijloce indicate în temele acelea, cari să fie pușe în lucrare pentru îndreptarea poporului? N'a fost timp disponibil!

Da, dar' p'na la conferența viitoare era timp de ajuns, să se fi estradat la câte o comisie pentru censurare și referare la proxima conferență. A primi iac'asa de bun ceea-ce îți dă altul de-a g'ata, însemnă: a comoda. Să sperăm că conferențele viitoare vor fi mai severe în astă privință. Și acum am terminat. La revedere în Geogiul!

Raportor.

Corespondențe.

(Sfințirea școlii din Șinca-nouă).

Făgăraș, 10 Dec. v. 1903.

Duminecă în 7 Dec. st. v. s'a efectuit sfințirea noului edificiu școlar în parochia noastră Șinca-nouă (tractul Făgăraș).

Nu sunt nici 10 ani împliniți de când acesta frumoasă parochie, adăpostită la pôlele măstoșilor Carpați din „Tera Făgărașului“, a sfințit nou edificata și mărețea biserică, pentru care credincioșii au jertfit la 70 mii de corone, și care rivalizează cu cele mai mărețe și pompoșe biserici din arhiepiscopia noastră, — și iată-ne de nou în fața unui act care ne dovedește, de ce e capabil un popor cu dragoste cătră casa lui Dumnezeu, cu alipire cătră sfânta maica noastră biserică, cu credință neclintită în legea sa strămoșească, chiar și în cazul când din unele părți se încercă a seduce pe lesne creșătorii la unele aparențe de nemulțămire.

Acest edificiu școlar: două sale de învățământ, mari și corăspundătoare legilor, ambitorii, locuințe pentru învățatori, și două odăi spre a se închiria primăriei pentru cancelaria comunală, cupțore moderne, bănci și table de părete tot așa; acest edificiu școlar a răsarit pe ne-așteptate — vorba românilor — ca scântea din cremene; și în August era numai ideea, în Septembrie i-se pune fundamentul și în 3 luni de zile, după încordată muncă, iată 'l gata. Falcică și mărețea școlă, alături a demnă fiică, de pompoșea zidire a a bisericii!

Sfințirea s'a efectuit prin dl protopresbiter tractual Iuliu Dan. Duminecă la 9 ore s'a început serviciu divin, celebrat de cătră dsa asistat de preoții locali: Lazar Popa și David Chiușdea și de preotul din comuna Perșani, Pantelimon Nastea, fiul acestei comune. E de prisos să mai amintesc, că toți paroheni, cu tinerimea de școlă în frunte, au participat la serviciu divin cu multă cucerție și mulțămire și mândrie sufletescă, ce se putea ceti fie-cărui din ochi și din oglinda feței.

La finea serviciului divin dl protopresbiter Dan arată importanța actului pentru

de finlandez, din piele de animale, cari preste nôte treb. e să se svênte, căci altcum le cade p'urul și se strică. În frigul cel cumplit svêntarea era imposibilă, căci înghețau, de aceea durmeau încălțați și acolo se făcea svêntarea.

În papuci trebuie pus un fel de fên, după modul Finlandezilor, căci acela ține foarte cald. Cam așa fac și țeranii nostri. Pun paie în opinci, și acelea țin cald. Fênul acesta nôtea se scotea din papuci și se usca pe pept sau în traista de sub cap, a doua zi astfelu svêntat de nou se pune în papuci. Asemenea fên trebuie luat în abundență.

Mănușile erau din piele de lup, parte din lână, cari trebuiau în tôte s'era uscate ca și papucii. Singura caldură spre a usca aceste obiecte era căldura trupului. Nimerit observă Nansen, că spre a pute fi ziua uscați, nôtea o petreceam întră comprese reci.

Ca pălărie folosiua una de postav, care scutea în contra vântului și în contra zăpădui mai bine de cât căciula de lână. Preste aceasta mai aveau o capuță de lână.

Pentru dormit se folosiua un sac din piele de vită, făcut pentru doi ómeni, și în cazul acesta căștigul e, că se încălzește unul de la celalalt.

Ce nu pôte lipsi la o asemenea expedițiune este cortul. Aici s'a luat un cort de mêtasă, care se ridica pe un singur bêt, pe de laturi se puneau sloi de gheață spre a-l

de finlandez, din piele de animale, cari preste nôte treb. e să se svênte, căci altcum le cade p'urul și se strică. În frigul cel cumplit svêntarea era imposibilă, căci înghețau, de aceea durmeau încălțați și acolo se făcea svêntarea. În papuci trebuie pus un fel de fên, după modul Finlandezilor, căci acela ține foarte cald. Cam așa fac și țeranii nostri. Pun paie în opinci, și acelea țin cald. Fênul acesta nôtea se scotea din papuci și se usca pe pept sau în traista de sub cap, a doua zi astfelu svêntat de nou se pune în papuci. Asemenea fên trebuie luat în abundență.

Mănușile erau din piele de lup, parte din lână, cari trebuiau în tôte s'era uscate ca și papucii. Singura caldură spre a usca aceste obiecte era căldura trupului. Nimerit observă Nansen, că spre a pute fi ziua uscați, nôtea o petreceam întră comprese reci.

Ca pălărie folosiua una de postav, care scutea în contra vântului și în contra zăpădui mai bine de cât căciula de lână. Preste aceasta mai aveau o capuță de lână.

Pentru dormit se folosiua un sac din piele de vită, făcut pentru doi ómeni, și în cazul acesta căștigul e, că se încălzește unul de la celalalt.

Ce nu pôte lipsi la o asemenea expedițiune este cortul. Aici s'a luat un cort de mêtasă, care se ridica pe un singur bêt, pe de laturi se puneau sloi de gheață spre a-l

terî de răsturnare. Un asemenea cort a fost scutul lor din Martie până în Novembre 1895.

Unul dintr-o obiectele cele mai pripiciale a fost aparatul pentru fier.

Intră 2 vase cilindrice era aplicat un cazan, sub acela ardea lampa. Căldura se aduna întrăgă sub cazan și la cele două margini ale vaselor cilindrice. De asupra acestora era un acoperemânt, care închidea bine, și prin o gaură eșia căldura, și acesta ajungea la un alt vas de-asupra, în care era zăpadă, pe de două părți ale vaselor cilindrice eșia apoi căldura afară, după ce le atungea până la marginea lor de din jos.

Material de ars s'a folosit petrolu în o lampă, aparat numit Primus-Lampe, sistem norvegian, care da 90—93° de căldură.

Dacă se umpleau cele două vase cilindrice și cel de asupra cu zăpadă, până se încălzea carnea în cazan zăpada topită da destulă apă de beut.

S'au mai luat sâni de picior (Skî) ca în Scandinavia, și diferite arme.

Ca instrumente spre a statorî locul și a lua măsura sôrelui s'au luat un theodolit mic, un sextant de busunar, un orizont de sticlă, un compas, aneroid, termometru pentru spirt, unul pentru argint viu, un ochian și un aparat fotografic. (Va urma).

care a venit cu plăcere în comună, apoi, acomodată priceperii poporului arată în mod foarte măiestrit și amănunțit importanța școlii în genere, ca institut de creștere și cultură, apoi importanța edificiului școlar ca mijloc de învățământ, din punct de vedere igienic și pedagogic, în fine mulțamește parochienilor pentru jertfele de bună-vole aduse spre înciriparea noului edificiu școlar, invocând răspunderea cerului asupra lor, și pe urmă invită pe toți a participa la însăși sfântirea în edificiul școlar.

După acestea, în sunet melodos al clopotelor, conductul se pune în mișcare spre noul edificiu școlar: praporii bisericii în frunte, tinerimea școlară cotidiană și de competiție, apoi preoții celebranți și cântăreții, urmați de întregul popor credincios, intonând stichurile Doxologiei, ajung și roiesc în spațioase sale de învățământ, și se începe sfântirea apei. Ți-se înalță inima, vedând evlavie cu care credincioșii ascultau frumoșele cântări și rugăciuni, și cetind mângâierea și bucuria sufletescă ce li-se oglindea din fețe.

După sfântirea apei învățătorul din Făgăraș Ioan Berescu rostește o cuvântare, în care accentuează tăria de credință și alipirea către biserica noastră ortodoxă a strămoșilor parochienilor din Șuca-nouă, cari pe la anul 1760, când generalul Bucov a ridicat turcii în piața Făgărașului, ca să spânzure pe toți cari nu se vor uni cu biserica rom. catolică, — au fugit din vatra lor Șinca-vechiă și s'au așezat pe aceste locuri, ca să nu li-se răpască credința strămoșescă ortodoxă. Ear' tăria de credință și dragostea către cele dumnezeiești a strămoșilor au moștenit-o și o cultivă cu scrupolate următorii lor din ziua de azi, dovadă jertfele cele mari aduse pentru edificarea școlii și înainte cu nouă ani a pompoșei biserici. Ear' că Dumnezeu turmei celei mici i dă împărăția, dovedește faptul că strămoșilor li-a ajutat și ostenele dvostre le-a binecuvântat, în cât, din puținii câți au fost la început, azi s'au format o comună ce se numără cu mii pe o întindere de 4 kilometri, toți creștini ortodocși, omeni muncitori, temători de Dumnezeu. Școala și biserica, ridicate în mijlocul acestei comune, ca două făclii aprinse, ne garantează progresarea acestui popor pe calea culturii și religiosității, cari singure sunt baza fericirii vemeșnice și vecinice. Cu pietate să pomenim totdeauna în rugăciunile noastre pe strămoșii noștri, cari au fugit ca Avram din Chaldeia la Canaan, ca aici în mijlocul munților să-și ascundă comora credinței neșturbită și nepătată. Ear' noi să ne silim, ca această comoră întregă și îmbogățită să o lăsăm moștenire urmașilor noștri.

Apoi preotul local David Chiușdea, în o scurtă dar' condensată vorbire, arată necesitatea urgentă ce o avea parochia de acest edificiu școlar, mulțamește comitetului parochial de ajutorul ce li-a dat întru ridicarea școlii și îl invită a fi și pe viitoru cu inimă caldă pentru interesele bisericesti și școlare. De asemenea mulțamește și dlui protopresbiter Iuliu Dan pentru ostenele ce în interesul parochiei a avut și cu această ocaziune. Apoi stropindu-se edificiul școlar și credincioșii, cu apa sfântă, s'au depărtat toți la ale sale, mulțamiți în adâncul sufletului de cele vădute și de cele auzite. I. B.

NOUȚĂȚI

Conferența publică de a seară, ținută de profesorul Dr. Petru Șpan în sala de ședințe a palatului comitatens, a avut succes complet. Public ales și foarte numeros; ear' conferențiarul, cu cunoscuta-i competență în obiectul tractat („rolul povestilor în educațiune“) a satisfăcut deplin așteptările publicului. În legătură cu acestea anunțăm, că din cauza sfințelor sărbători ciclul conferențelor va îndura intrerupere. Reînceperea lui o vom anunța la timpul său.

† **Ioan Căldărea**, cleric în cursul II teologic al seminarului „Andreian“, după un mozb greu și îndelungat a răposat sâmbătă (2 Ianuarie st. n.) în etate de 23 ani în comuna sa natală Zernești. Inmormântarea i-s'a făcut azi (Luni). Colegul răposatului, reprezentat prin o deputațiune de doi inși, și societatea „Andrei Șaguna“ au depus câte o cunună pe sicriu.

† **Baresay Kálmán**, comitele comitatului Hunedora, a răposat Mercuri seara, în urma unei apoplezii de inimă. Răposatul a fost mult timp vicecomitele comitatului Hunedora (1873—97), apoi deputat dietal, ales în cercul Deva, ear' dela 1902 comite al aceluiași comitat.

Teatru în Ocna. Inteligența română din Ocna-superiură (Vizakna) invită la producțiunea teatrală ce va aranja la 27 Decembrie 1903 (a treia zi de Crăciun), în sala școlii gr. or. din Ocna-superiură, cu următorul program: „Trei doctori“, comedie localizată de Maria Baulescu, și „Cinel-Cinel“, comedie de V. Alexandri. După producțiune urmază joc. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare: Loc de ședut 1 cor. Loc de stat 60 fil. Pentru familie 2 cor. Ofertele marini-

móse se vor cuita pe cale ziaristică. Venitul e destinat pentru fondul bibliotecii școlare.

Catastrofa uriașă. Mercuri seara, în cursul reprezentațiunii s'a escat foc în teatrul „Iroquois“ din Chicago, cuprinzând în scurt timp întreaga teatru. Catastrofa așa înfiorătoare nu s'a mai întâmplat dor' de zeci de ani pe la teatre. Șapte sute de omeni și au aflat mórtea acolo, parte arși, parte asfixiați și mare parte (deosebi femei și copii) striviți sub picioarele celor cari năvăliau să-și facă loc peste ceilalți, ca să scape afară. Peste vr'o 150 au fost duși la spital răniți grav, ear' despre vr'o sută de inși nu se știe ce sorțe vor fi avut. Pe timpul izbucnirii focului se aflau în teatru vr'o două mii de omeni.

Mulțamiță publică. La fondul „Masa studenților“ de la gimnasiul public român gr. or. din Brad a intrat următoarele dăruiri maritiminoșe: 1. de la C. Sa Dr. E. Miron Cristea, ieromonah și asesor consistorial în Sibiu, 30 cor. Cu totul a contribuit 50 cor. și astfel a devenit binefacător fondator al acestei instituțiuni umanitare. 2. de la Maria Beu din Apoldul-mic pentru amintirea decedatului ei soț Moise Beu, econom, 30 cor. Marini-moșii binefacătorii primescă expresiunea profundei mulțamițe! — Brad, 30 Dec. 1903. Comisiunea administrativă.

Concert și teatru în Mediaș. Tinerimea studioasă română din Mediaș și jur invită la petrecerea de ernă împreunată cu teatru, cântări și declamări, ce o va aranja Vineri, a doua zi de Crăciun, în sala mare de la hotel „Strugure“ (Traube) în Mediaș, cu următorul program: Sergentul, poesie de V. Alexandri (Lucretia Fașegan); Creditorii, comedie într'un act, de V. Alexandri. Patru păstori, de P. Popoviciu (corul femeesc); Viandiera, scenă militară de V. Alexandri; Hora ostașilor români, de Th. Georgescu (cor mixt); Ședătoarea la sate, de N. Iosif; Țiganul cinstit, anecdotă de Th. Speranța (T. Popa); Tablou viu: Nașterea dlui Chr. Începutul la 7½ ore seara. Venitul e destinat pentru plățirea fruntariului bisericii gr.-or. din Mediaș. Prețul de intrare: locul I. 1 cor. 60 fileri de persoană, locul II. 1 cor. 40 fil.; locul III. 1 cor. 20 fil.; locul de stat 80 fil.; Galeria 60 și 30 fileri, Oferte marini-moșe se vor cuita pe cale ziaristică. (In pauză: Calușierul, Bătuta și Romanul).

Petrecere teatrală în Feldióra. Corpul învățătoresc, împreună cu tinerimea română din Feldióra invită la producțiunea teatrală-declamatorică, ce vor aranja Vineri, în 26 Decembrie v. (a doua zi de Crăciun), în sala mare a Hotelului comun, cu următorul program: 1. „Plăcă Lina la fântână“, de T. Popoviciu, cântată de tinerime. 2. „Ruga de la Chiseteu“, comedie populară, de Iosif Vulcan, predată de tinerime. 3. „Capra cu 7 ieți“, piesă teatrală, de N. Balaș, predată de elevii școlii. 4. „Țiganul la țirg“, dialog, de E. Șuiu, predat de * * * 5. „Arvinte și Pepelea“, comedie, de V. Alexandri, predată de învățători. După producțiune vor urma jocurile naționale: „calușierul și bătuta“, în urmă joc. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare de persoană: Locul I. 1 coronă, Locul II. 60 fileri, Locul III. 40 fileri. Venitul e destinat pentru scopuri filantropice. Suprasolvițele se vor cuita pe cale ziaristică.

Avis. De la „despărțământul femeesc întregitor al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ se face cunoscut, că împărțirea dăruirilor de Crăciun într' săracii noștri se va face în localul reuniunii Mercuri (ajunul Crăciunului) de la 5 ore după amiază începând.

Faptă creștină. Nicolae Ciocină și soția sa Ana, locuitori în Sighișóra, la sărbătórea Sf. Ierarh Nicolae au dăruit pe s'ema sfinței biserici din Elisabetopole un rând de vestimente preotești în preț de 120 coróne. Pentru această faptă creștină comitetul parochial exprimă și pe această cale mulțamiță sinceră marini-moșilor donatori, dorindu-le, ca bunul Dumnezeu să le răspătăască binefacerea această înșut din darurile sale bogate, ear' publicului servescă de exemplu fapta lor. — În numele comitetului: Ioan Dragolea, paroch.

Victimă a rachiului. Zideriul Dobó János din Győr, în etate de 71 ani, Duminică seara s'a îmbetăt de rachi, apoi turmentat cum era s'a retras în o cămară deschisă, unde în scurt timp a adormit. Dimețfa l'au aflat acolo mort. Degerase peste nopte.

Căpătina tare. Un anume Osztrozsky János din Isaszeg, fiind necăjit rău pe lumea asta, s'a hotărât să se sinucidă. Marți și-a tras un glonț în cap, fără să i-se fi întâmplat însă vr'un rău. Glonțul s'a oprit în osul căpătinei. Cu glonțul icuit în cap Osztrozsky s'a pus apoi pe tren și a mers la clinica din Budapesta să-și scótă doctorii glonțul din căpătina.

Judecată țigănescă. În colonia țigănescă de lângă Dorozsma (la Seghedin) făcăul Kolompár Matyi (de 20 ani) a pus ochi

pe muieră altui țigan, căreia i făcea curte foc, până i-a succedat odată s'o sărute. Bărbatul însă (de 16 ani) era la pândă și a sărit cu bătaie asupra prevaricatorului. Dar' voda țiganilor a oprit păruela și a adunat statul țigănesc să judece asupra făcăului. Sfatul a enunțat unanim, că lui Kolompár să i-se taie nasul. Sentința a fost executată imediat în butul tuturor protestărilor făcăului, care acum se află în spitalul din Seghedin, fără nas; ear' membrii din statul țigănesc și cei cari au executat sentința, sunt arestați.

Crucea sau stéua dublă electro-magnetică 86,967 B. R. a lui Müller, care este cunoscută în Ungaria întregă, are pentru ziua de azi un document pe care îl publicăm aci în întregime: „Stimate dl. Müller! Primește sincera mea mulțamiță; umflătura soției mele s'a tras aprópe de tot și chiar și durerile de spinare și de stomach și sgăriuriile la inimă se repetăză tot mai rar. Te rog să-mi mai trimiți 4 aparate nr. 86,967 B. R. de câte 6 cor., căci ómenii chiar din al treilea sat mă rógă să le aduc astfel de aparate. Zăjhalma. Cu adăncă stimă: Stefan Bödi, magasiner“. De aceea n'ai cuvinte ca să recomanți în destul acest aparat tuturor celor-ce sufer de reumatism, astmă, nedormire, dureri de urechi, nevralgie, bătae de inimă, dureri de cap, de dinți, impotență, mâni și picioare reci, epilepsie, slăbiciune, amețelă, tremur, friguri, influență, gâlbănare, sgăriuri de stomach, lipsă de poftă de mâncare, ischias etc., etc. Aparatul costă 3 il., se află la dl Albert Müller în Budapesta, V. Vadász uicza 42/V.

AMVONUL.

(Predica rostită la ocaziunea sfințirii bisericii din Stremitz în ziua Sf. Arhangeli (8 Nov. v. a. c.) prin mandatul Excelenței Sale I. P. S. archiepiscop și metropolit al nostru Ioan, protopresbiterul tractual I. Teculescu.

(Urmare).

Și cum earăși, toți simt astăzi mândrie în inimile lor și mângăere în sufletele lor, pentru jertfa adusă la ridicarea acestui frumos lăcaș.

Dar' au și tot dreptul de a fi veseli ei astăzi, când fapta lor, lucrarea lor cu multă jertfă și ostenele îndepălită, încununată o ved în sfârșit prin însuși darul duhului sfânt, ce l'am cerut astăzi aci! Și eu de la acest loc încă le zic: bucurați-vă și earăși zic bucurați-vă, bunilor creștini, căci jertfa voastră lăudată e de ómeni și bineprimită este de către Părintele ceresc, care revărsă mângăere și fericire în inima celor-ce iubesc podoba casei lui! Ear' în vremea ce inima vóstră astfel saltă de bucurie, în clipa când sufletul vostru gustă cea mai deplină plăcere, mie dați-mi ascultare, ca prin cuvântul, ce am încă de rostit de aci, să vă arăt și deslusec mai de-aprópe, care e pricina adevărată a bucuriei ce o simțiți și noi toți câți am venit astăzi la această frumoasă serbare, da, bucurie, care adânc în inimă trebuie să o simțiți fie-care bun creștin, când vede a ceea ca aci, dragostea de lege și de biserică în faptă lucrată! Voi face această după darul duhului sfânt, care îl cer în clipa aceasta a se revărsa asupra mea, dând lumină minții mele, spre dreptă gândire și tărie buzelor mele spre bună grăire a cuvântului propus.

Ear' voi toți, fiți cu luare aminte.

Că trăim în timpuri de grea ispită și cercare pentru legea și credința strămoșescă, cine nu vede? și cine nu cunoște astăzi? Iubiți ascultători! În timpuri, când patimi și porniri rele, tel de fel, încep a ródé la temelie credinței lui Christos, întocmai cum filoxera ródé la rădăcina viței de vie, care apoi începe încet-încet a se îngâlbini și în urmă a se usca cu totul. Perirea fricei de Dumnezeu, răcirea credinței, înstrăinarea de biserică și nepăsarea față de rânduelile legii, iată pornirile rele din ziua de astăzi! Și cum răul, după firea lui, prinzând odată rădăcină, nu stă pe loc, ci iute crește și departe se lățește, așa și aceste rele și primejdioase porniri, nu numai cu rădăcina stau în inima în care au intrat, ci cresc, se măresc, ajungând a se aréta la mulți, tórté mulți în ziua de astăzi prin: luarea în deșert și blăstémarea fără nici o témă, a numelui lui Dumnezeu, prin batjocorirea de-adreptul a credinței; prin afărea de ris față de rânduelile bune și din vechime ale legii, prin ocolirea bisericii și petrecerea mai bine în lăcașuri de beție și desfrânări ș. a. Socotesc astăzi tot mai mulți credința ca un lucru învechit, fără de care încă își pot duce traiul pe pământ; cercetarea bisericii o iau earăși ca un lucru de a doua mână, dacă și-au terminat adeca, și-i îngăduie alte afaceri, poruncile sfințe asemenea ca niște lucruri, pe cari de le-au împlinit sau nu, nimenea nu-i trage la dare de sémă, ear' rugăciunea, da rugăciunea, hrana cea mai dulce a sufletului ómenesc,

o, aceea e chiar numai un obicei, pe care de l'împlinesc sau nu, nici mare muștrare de cuget nu le pricinuește. O zic astăzi, o rostesc rugăciunea cei mai mulți creștini pentru-că au deprins-o din prunci, o știu pe din afară și astel nu le face multă bătae de cap, dar' ca să și simtă și deosebit să și facă aceea ce zic, câți sunt óre?

Să luăm, fiind-că e vorba de rugăciune, de astădată numai o singură pildă! E rugăciunea Domnului, rugăciunea „Tatăl nostru“ cum i mai zicem. Cuvinte sfințe, de însuși Mântuitorul Christos zise și învățate, cuvinte dulci și scumpe de la mama sa deprinse, de unul fie-carele — cuprinde această frumoasă rugăciune!

O rostește această creștinul dimețfa, o rostește seara și de alte dați, dar' câți sunt, cari să și deee sémă și să și facă așa precum zic?!... „Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfințescă-se numele tău“ — zice creștinul! Auzit-a-ți?! Zice că e sfânt numele Tatălui ceresc și se lógă, el însuși, creștinul, — când zice, — că va sfinți acel nume. Dar' iau luați apoi sémă, cum același creștin, póte numai de cât, după ce a terminat rugăciunea începe a blăstéma, începe a injura, cu vorbele cele mai urite numele aceluiași tată ceresc, bun și răbdător! Ascultați la bătrâni, ascultați la tineri, ba o grozăvenie, chiar și la prunci din ziua de astăzi, cum se întrec în sualămi și injurători, care de care mai îngrozitóre!? „Să vină împărăția ta, să fie voia ta, precum în ceru, așa și pe pământ“, — zice mai departe creștinul. Cere adecă împărăția lui Dumnezeu, carea este: împărăția păcii, a dragostei și a liniștei. Dar' luați numai aminte, cum tot acel creștin, după-ce a isprăvit cu rugăciunea, începe la vrajbă, la cörtă și gâlcóvă cu casnicii sei; soțul cu soția, tata cu fiul, mama cu fiica, frate cu frate, vecinul cu vecinul ș. a. m. d. „Pânea noastră cea de tóte zilele, dă-ne-o nouă astăzi“ — cere mai departe creștinul. Pânea da, cea de lipsă, cea neapérat trebuincioasă fie-cărui trup și carea în sudórea feței sale e dator tot insul a și-o câștiga; — dar' câți nu umblă astăzi, prin înselăciuni, prin furtușaguri, prin amăgiri, prin jurăminte strimbe și alte căi nedrepte a și-o agonisi? Ori dacă o au, în măsură ce ar trebu să-i îndestulăscă, — ce lăcomie, ce ar nesățiu fără de margini nu-i vedem pe mulți alergând pe tóte cărările, nesfîndu se a o răpi din gura celor ce póte chiar numai pe o zi o au?! „Și ne eară nouă greșalele noastre, precum ertăm și noi greșiților noștri“ — se zice mai departe! O, iubiți ascultători! Pote din tótă rugăciunea sfântă a Domnului, nu sunt cuvinte mai îndesert luate, și mai puțin împlinite, de cât acestea. Cere anume creștinul ertare de la Tatăl ceresc, pentru păcatele, pentru fărădelegile multe, multe, ce știți că le face omul pe pământ, făgăduind că și el — același creștin — va erta deaprópelui său, cu ce i va greși! Făgăduiește, da. Dar' urmăriți-l, să-l vedeți că face? Isprăvește cu rugăciunea, pentru ce a pieca la pári și la judecări și la procese fără de sfârșit — pentru-ce și cu cine? Pentru un lucru de nimic și încă chiar cu vecinul seu, care în strimtorare póte fiind, nu a putut la vreme a-i plăti tot împrumutul; ori apoi cu altul, care i-a zis vr'o-o vorbă, prin carea i-a vătémăt onórea, i-a vătémăt cinstea ș. a. Iată purtarea creștinului din ziua de astăzi! Ca a datoratului viclean din sf. Evangelie, care primind ertare de la Domnul seu pentru cele 10 mii de talanți, s'a luat să sugrume apoi pe tovarășul seu, ca să-i deee numai de cât cei o sută de dinari, cu cari acesta i datoria. „Și nu ne duce pe noi ispită, ci ne mântuește de cel rău“ — zice mai în urmă creștinul. Da, se rógă, ca să fie păzit de ispita celui rău, când el însuși umblă în căile ispitei, însuși calcă poruncile legii și earăși însuși și de voce se dá pe sine în ghiaréle celui viclean, de carele se rógă să fie mântuit!

(Va urma).

Teatrul orășenesc.

Luni (4 Ian.): „Seine Ka'mmerjungfer“ (Nelly Rozier), posa în 3 acte, de P. Bithaud și M. Hennequin (în limba germană de Max Schönaau). Noutate.

Marți (5 Ian.): „Prinzess Vjóra“, dramă în 4 acte, de F. Runkel și H. Ventzel. Beneficiul acțiței Luise Kunst. Bettina Mehler din Viena ca óspe.

[303] 1-3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia de cl. I. în protopresbiteratul gr. or. al Sibiului prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post pe lângă cuartir în natură sunt cele fasonate în tabela B. pentru dotațiunea de la stat.

Reflectanții la acest post vor avea să și subșternă suplicele de concurs instruite în sensul normelor din vigore la oficiul protopresbiteral în termenul deschis.

Se cere de la candidați să se prezenteze în persoană în vre o Duminică ori sâmbătă înainte de ziua alegerii în comună spre a-și dovedi în biserică dexteritatea în cântări și tipic și a cuvânta poporului după textul evangheliei zilei.

Gușterita, din ședința comitetului parohial ținută la 21 Decembrie 1903.

Ilie Perea
presidentul com. par.

Ioan Bânda
notar.

Nr. 1175.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiului în conțelegere cu comitetul parohial.

Sibiu, 22 Decembrie, 1903.

I. Papiu
protopresbiter.

Nr. 1289 1903.

[302] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia vacantă **Stăuini** (Mada), prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venetelor preoțești de la stat.

Doritorii de a reflecta sunt invitați a-și subșterne rugărite instruite pe baza normelor existente. oficiului protopresbiteral subsemnat, în termenul deschis și au a se prezenta în biserică respectivă spre a-și arăta dexteritatea oratorică sau cantorală în ale serviciului divin.

Orăștie, 8 Decembrie 1903.

In conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Gratis! Franco!

La cerere se trimite

Catalogul cărților

afi. tóre la

Librăria archidieceșană

Sibiu (Nagy zeben)

Prin Librăria archidieceșană se pot procura diferite

ornate bisericesti

Mustre și specificarea prețului gratis și franco.

Invetăcei

Se primesc în **Jimblăria** lui **Stefan Moga**, str. trenului, Sibiu, băieți orfani cu creștere bună, cu tótă întreținerea (și îmbrăcăminte). [301] 1-3

Pentru domnii preoți!

De la Librăria archidieceșană se pöte procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu päreți tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.“

Conține 200 foi.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil

La Librăria Tipografiei Archidieceșane se află de vânzare:

Ziariul unui Pierde-Vară, de *George Coșbuc* 2-

Iisus Christos cu cuvintele sântei scripturi, de *Dr. Petru Barbu* 2.50
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Cuvinte adevărate, de *N. Iorga* C. 2.50 plus 20 fil. porto postal.

A apărut:**Calendariul archidieceșan** pe anul visect **1904.**

Prețul unui exemplariu 40 fil., cu șematism 80 fil., porto postal 10 fil.

Librăria archidieceșană, Sibiu.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pânză neagră 9.50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

Op premiat de Academia Română.

Semințe
din
Agrul lui Christos.**Cuvântări bisericesti**

de
Zacharia Boiu,
asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: **cuvântări la tóte Duminicile de preste an.**
„ II.: „ „ **prasnicele și sêrbătorile,**
precum și la casuale bisericesti.
„ III.: **cuvântări la immormentări parastase etc.,**
Prețul fiecărui tom 3 coróne și porto postal.

Se află de vânzare la

Tipografia și librăria Archidieceșană Sibiu

Tot aici se află „Cuvântări funebrele și memoriale“, 1889, de același autor, cu prețul redus de la 3 coróne la 2 coróne.

Sudórea picioarelor

se vindecă radical prin folosirea pravului

„universal antisudoric“

din farmacia la „ursul negru“ a lui

Guido Fabritius**Sibiu.**

Sê se folosescă numai numitul prav!

La subscrișia librărie se află de vânzare următórele cărți de

Teodor V. Păcățian:

Cartea de aur, vol. II. cor. 10—

Scopul în drept, traducere autorisată după Dr. R. de Jhering „ 8—

Lupta pentru drept, traducere după Dr. R. de Jhering 2—

Principiile politice, după Dr. F. de Holzendorff 4—

Istoria politice, după Sir Frederick Pollock 1—

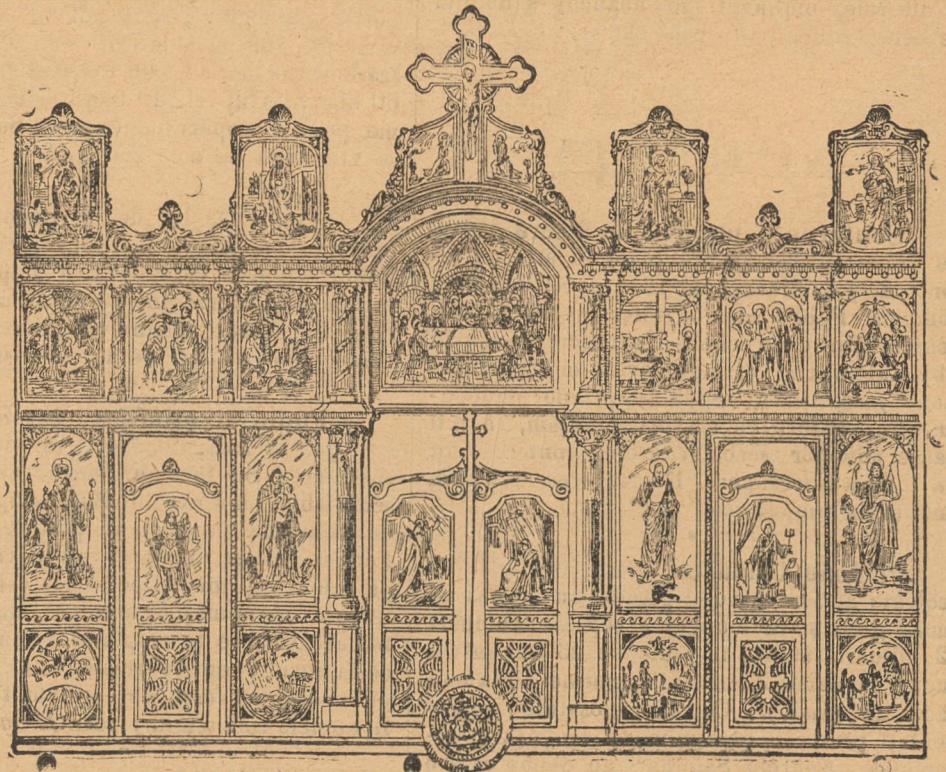
Libertatea, traducere după John Stuart Mill 2—

Din legile ungare: Judecătóriile cu jurați —80

Buna chivernisela, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Sam. Smilles —40

Sâmbata morților, dramă din popor în 5 acte, local. d. Raupach „ —60

Librăria tipografiei archidieceșane, Sibiu.

Șcôla de pictură religioșă-artistică**Jos. Hofrichter's Sohn**

din Reichenau, bei Gablonz,

primește în întreprindere și eșecută **altare noue**, reparază **picturi vechi**, eșecută la comandă **icóne** și **tablouri** în uleu pe pânză, tinichea sau **table de aramă**, pe lemn, aluminiu, etc., în dimensiunile recerute.

Icóne pentru prapori cum și **prapori întregi.**Pictéză **portrete**, fidel după fotografii bine reușite.**Deposit mare de lustre**, de **sticlă eiselată**, cum și de **alamă.**

Prețuri moderate și eșecutare promptă.

La cerere se trimit schițe și planuri. — Comandele se primesc și se pot face la Librăria archidieceșană în Sibiu. [219] 15-20